

Voorlopig uitvoeringsrapport van de begroting 2018

18 februari 2019

0. Samenvatting

Tabel 1. Het monitoringresultaat in een oogopslag

In mio euro // HRF	1BA 2018	Dec	Feb	Delta BA	%	Feb vs Dec	%
Ontvangsten (+)	42.625,4	42.740,1	42.944,1	318,7	0,7%	204,1	0,5%
Uitgaven (-)	44.160,8	44.146,1	44.164,5	3,7	0,0%	18,5	0,0%
ESR Correcties (+)	321,9	380,0	499,3	177,4	55,1%	119,3	31,4%
VS	-1.213,5	-1.026,0	-721,1	492,4		304,9	
Correcties voor aftoetsing begrotingdoelstelling	1.218,2	1.106,7	1.110,6	-107,5		4,0	
VS NA CORRECTIES voor aftoetsing begrotingsdoelstelling	4,7	80,7	389,5	384,9		308,9	

Het voorliggende uitvoeringsrapport is gebaseerd op waarnemingen tot en met december 2018, aangevuld met de prognoses indien de definitieve uitvoeringscijfers nog niet beschikbaar waren.

De opcentiemen op de personenbelasting worden berekend volgens de definitie van de HRF¹². Hiervan vertrekend wordt het overschot (incl. correcties van 1.005,1 miljoen euro voor de negatieve afrekening met betrekking tot de middelen uit de Bijzondere Financieringswet, 10,3 miljoen euro voor de bouwkost Oosterweelverbinding linkeroever en 95,3 miljoen euro voor de schuldovername van de gemeenten)³ door het monitoringcomité geraamd op 389,5 miljoen euro. Ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2018 houdt dit resultaat een positieve afwijking in van 384,9 miljoen euro. Ten opzichte van de monitoring van december 2018 verbetert het resultaat met 308,9 miljoen euro.

Ten opzichte van het rapport van december zijn er belangrijke wijzigingen voor:

- Verkoop- en verdeelrecht: +35,1 miljoen euro voor de reguliere belastingen;
- Uitgaven DAB's : - 28,6 miljoen euro
- Rechtspersonen: +161,9 miljoen euro ontvangsten en +67,1 miljoen euro uitgaven of een positieve bijdrage tot het vorderingensaldo van 94,8 miljoen euro.
- Uitgaven ministeries : - 20 miljoen euro inclusief + 131,4 te neutraliseren overflow dus - 151,4 miljoen euro ESR-aanrekenbare uitgaven waarvan -59 miljoen door de herverdeling van de VAK/VEK buffer naar de rechtspersonen, - 36 miljoen bij MOW, -42,5 miljoen bij Omgeving en - 25 miljoen bij WVG voor de woonzorgcentra. Dit laatste verschil is te verklaren doordat de voorlopige cijfers van het RIZIV zoals eind januari overgemaakt aan Vlaanderen zonder correcties opgenomen zijn, terwijl in de monitoringnota's uitgegaan werd van de eigen ramingen (zie ook verder bij opmerkingen over cijfers RIZIV);

¹ HRF-definitie: zie paragraaf 1.2.

² De HRF-definitie voor de bepaling van de inkomsten uit opcentiemen wordt door de HRF gebruikt voor de aftoetsing en beoordeling van het begrotingsresultaat.

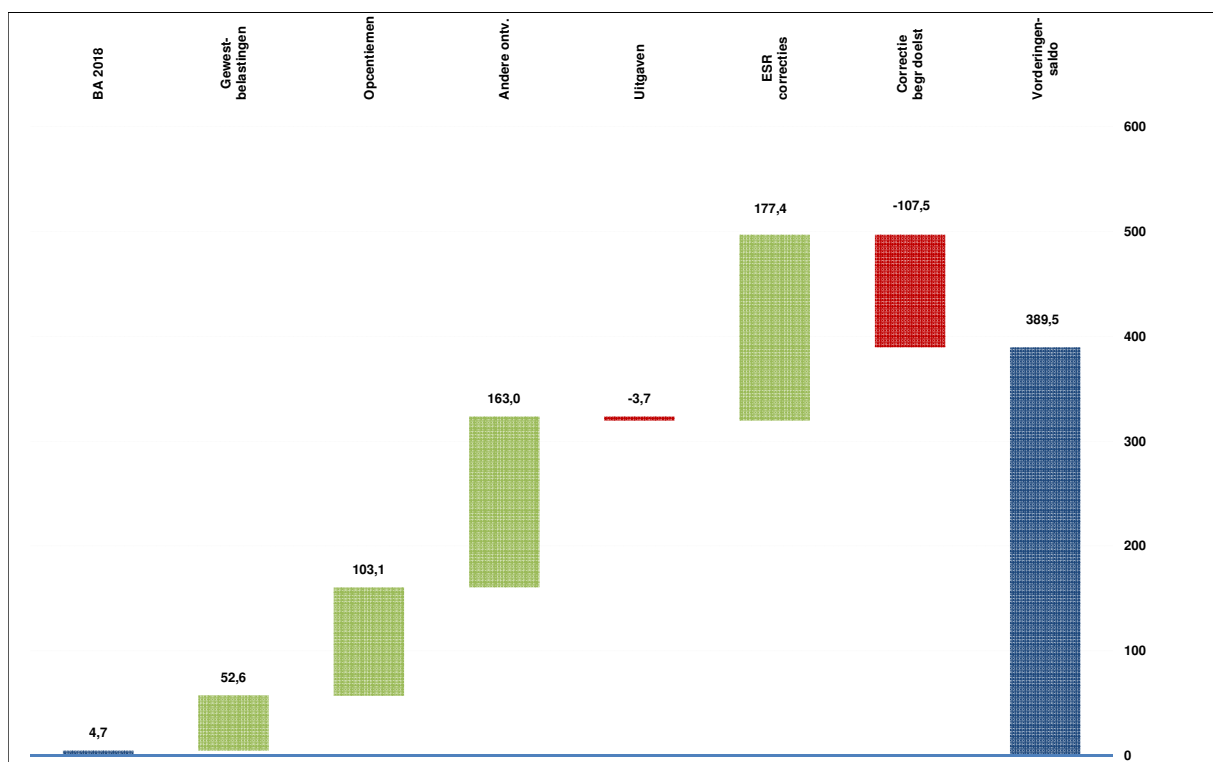
³ <http://docs.vlaamsparlement.be/pfile?id=1393273> , blz 72

Er moet opgemerkt worden dat het definitieve uitvoeringsresultaat nog kan afwijken, aangezien voor een aantal ontvangsten en uitgaven nog met ramingen wordt gewerkt.

- Wat betreft de gewestbelastingen zullen de cijfers nog afwijken: voor de onroerende voorheffing, de verkeersbelastingen en de erfbelasting worden de kasontvangsten van januari en februari van het jaar x+1 aangerekend op het jaar x. De kasontvangsten van februari zijn uiteraard nog niet gekend en werden geraamd.
- Ook voor de ontvangen bedragen inzake de netto-opcentiemen van de AJ'en 2015 tot en met 2017 werd een prognose opgesteld omdat er voor de maanden januari en februari 2019 nog geen uitvoeringscijfers beschikbaar zijn.
- Inzake de uitgaven van de federale operatoren zijn de cijfers van de RSZ en DIBISS voor het 4de kwartaal gebaseerd op ramingen. De door het RIZIV opgeleverde cijfers betreffen ramingen voor de 3 laatste kwartalen van 2018.
- De jaarrekeningen van de rechtspersonen worden pas definitief ingediend eind maart. Deze definitieve jaarrekeningen kunnen nog afwijken van de uitvoeringcijfers die medio januari werden aangeleverd aan het departement Financiën en Begroting.
- De jaarafsluiting van de universiteiten en hogescholen is lopende. De vooropgestelde positieve impact van 53,4 miljoen euro betreft dus een raming.

Grafiek 1 visualiseert op hoofdlijnen de afwijkingen met de begrotingsaanpassing. Secties 1 tot en met 4 bespreken die afwijkingen in detail.

Grafiek 1. Verschillenanalyse op hoofdlijnen tov BA 2018

1. Ontvangsten

Tabel 2. Globaal overzicht ontvangsten (HRF)

In mio euro // HRF	1BA 2018	Dec	Feb	Delta BA	%	Delta Dec	%
<i>Gewestbelastingen</i>	6.556,6	6.582,9	6.609,2	52,6	0,80%	26,3	0,4%
<i>Opcentiemen (HRF)</i>	7.604,7	7.709,5	7.707,8	103,1	1,36%	-1,7	0,0%
<i>Gew&Gem middelen BFW</i>	23.868,4	23.868,4	23.868,4	0,0	0,00%	0,0	0,0%
<i>Specifieke dotaties</i>	118,4	118,5	118,5	0,1	0,06%	0,0	0,0%
<i>Andere</i>	705,1	687,5	704,7	-0,4	-0,06%	17,2	2,5%
Ontv. Alg. Begroting	38.853,2	38.966,8	39.008,6	155,4	0,40%	41,8	0,1%
Ontv. DAB	315,2	319,6	320,0	4,8	1,53%	0,4	0,1%
Ontv. RP	3.457,1	3.453,6	3.615,6	158,5	4,58%	161,9	4,7%
Totaal Ontvangsten	42.625,4	42.740,1	42.944,1	318,7	0,75%	204,1	0,5%

1.1. Gewestbelastingen (+52,6 miljoen t.o.v. BA 2018; +26,3 miljoen t.o.v. december)

Tabel 3. Overzicht gewestbelastingen

(in mio euro)	BA 2018	2018 prognose Dec 2018	2018 prognose Feb 2019	Feb - BA 2018	%	Feb - Dec	%
Spelen en weddenschappen	44,4	46,6	46,2	1,9	4,2%	-0,3	-0,7%
Automatische ontspanningstoestellen	26,3	23,7	22,6	-3,7	-14,1%	-1,2	-5,0%
Openingsbelasting	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0	0,0%
Verkooprecht en verdeelrecht	2.432,9	2.432,9	2.468,0	35,1	1,4%	35,1	1,4%
Recht op hypotheekvestiging	156,5	157,1	160,7	4,3	2,7%	3,6	2,3%
Schenkbelasting	388,7	345,9	350,4	-38,3	-9,8%	4,5	1,3%
Registratierechten fiscale regularisaties	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0	0,0%
Erfbelasting excl. Fiscale regularisaties	1.432,7	1.483,2	1.531,3	98,6	6,9%	48,1	3,2%
Erfbelasting fiscale regularisaties	75,0	75,0	24,9	-50,1	-66,7%	-50,1	-66,7%
Onroerende voorheffing	210,7	198,7	199,4	-11,3	-5,3%	0,7	0,4%
Verkeersbelasting	1.097,4	1.095,2	1.085,6	-11,7	-1,1%	-9,5	-0,9%
Belasting op de inverkeerstelling	247,8	266,0	263,5	15,7	6,3%	-2,5	-0,9%
Eurovignet (Vlabel)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0	38,1%
Kilometerheffing	444,3	458,6	456,3	12,0	2,7%	-2,3	-0,5%
Totaal	6.556,6	6.582,9	6.609,2	52,6	0,8%	26,3	0,4%

- Spelen en weddenschappen en automatische ontspanningstoestellen

De ESR ontvangsten 2018 uit spelen en weddenschappen bedragen 46,2 miljoen euro. De ESR ontvangsten uit automatische ontspanningstoestellen bedragen 22,6 miljoen euro.

Op de ontvangsten uit automatische ontspanningstoestellen werd een statistische correctie toegepast omwille van de overname van de inning van de belastingen door de Vlaamse Belastingdienst vanaf aanslagjaar 2019. De ontvangsten die de FOD Financiën inde in december van jaar x hadden hoofdzakelijk betrekking op opstellingen van automatische ontspanningstoestellen van het jaar x+1. Omdat de federale overheid het deel van de ontvangsten met betrekking tot aanslagjaar 2019 dat normaal in december 2018 ontvangen werd niet meer heeft geïnd, werd in 2018 geen volledig jaar aan ontvangsten gerealiseerd. Om tot een volledig jaar te komen werden de federale ontvangsten van december 2017 tot en met november 2018 in rekening gebracht.

- Verkooprecht en verdeelrecht

De ESR ontvangsten 2018 uit het verkooprecht en verdeelrecht liggen 35,1 miljoen euro boven de raming van begrotingsaanpassing 2018 en boven de prognose van december. Die extra ontvangsten zijn in hoofdzaak te danken aan een snellere inning. Ook voor het recht op hypotheekvestiging en de schenkbelasting heeft die snellere inning geleid tot extra ontvangsten ten opzichte van de prognose van december.

- Recht op hypotheekvestiging

De ontvangsten uit het recht op hypotheekvestiging liggen 4,3 miljoen euro boven de raming van de begrotingsaanpassing 2018 en 3,6 miljoen euro boven de prognose van december.

- Schenkbelasting

De ontvangsten uit de schenkbelastingen liggen 38,3 miljoen euro onder de raming van de begrotingsaanpassing 2018 en 4,5 miljoen euro boven de prognose van december. De lagere ontvangsten ten opzichte van de begrotingsaanpassing zijn vooral te wijten aan tegenvallende ontvangsten uit onroerende schenkingen.

- Erfbelasting

Voor de reguliere ontvangsten uit erfbelasting loopt de ESR-aanrekenbare periode van maart x tot februari x+1. De ESR ontvangsten 2018 zijn pas definitief na afloop van februari. De laatste prognose komt uit op een bedrag dat 98,6 miljoen euro hoger ligt dan de raming van de begrotingsaanpassing. Ten opzichte van december wordt de prognose nog met 48,1 miljoen euro opgetrokken.

Voor de ontvangsten 2018 uit de fiscale regularisatie loopt de ESR-aanrekenbare periode tot 15 januari. De ESR ontvangsten 2018 bedragen 24,9 miljoen euro.

- Onroerende voorheffing

Voor de ontvangsten uit onroerende voorheffing loopt de ESR-aanrekenbare periode van maart x tot februari x+1. De ESR ontvangsten 2018 zijn pas definitief na afloop van februari. De laatste prognose komt uit op een bedrag dat 11,3 miljoen euro lager ligt dan de raming van de begrotingsaanpassing. Ten opzichte van december wordt de prognose nog met 0,7 miljoen euro opgetrokken.

- Verkeersbelasting

Voor de ontvangsten uit de verkeersbelasting loopt de ESR-aanrekenbare periode eveneens van maart x tot februari x+1. De laatste prognose komt uit op een bedrag dat 11,7 miljoen euro

lager ligt dan de raming van de begrotingsaanpassing. Ten opzichte van december wordt de prognose nog met 9,5 miljoen euro neerwaarts bijgesteld.

- Belasting op de inverkeerstelling

De ESR-ontvangsten uit de belasting op de inverkeerstelling liggen 15,7 miljoen euro hoger dan voorzien bij de begrotingsaanpassing 2018. Het aantal inschrijvingen in de laatste maanden van 2018 viel wat terug waardoor het eindresultaat 2,5 miljoen euro lager uitkomt dan voorzien in de prognose van december.

- Kilometerheffing

De ontvangsten uit kilometerheffing bedragen 456,3 miljoen euro, 12,0 miljoen euro meer dan voorzien bij de begrotingsaanpassing 2018.

1.2. Opcentiemen (HRF: +103,1 miljoen t.o.v. BA 2018; -1,7 miljoen t.o.v. december)

De Hoge Raad voor Financiën hanteert een specifieke invalshoek om de aanrekenbare ontvangsten te bepalen. De HRF hanteert een nominale definitie van de netto-opcentiemen (netto-opcentiemen = bruto-opcentiemen verminderd met fiscale uitgaven). Volgens de HRF-methode worden de aanrekenbare opcentiemen van het begrotingsjaar T bekomen door de som te maken van:

1. de 'voorschotten' met betrekking tot het aanslagjaar T die door de FOD Financiën tijdens het jaar T zelf aan het betrokken gewest betaald worden. Het bedrag van de voorschotten is gebaseerd op de raming (door de FOD Financiën) van de opcentiemen voor dat aanslagjaar T en houdt rekening met een vooropgestelde inningscoëfficiënt (99,17% voor aanslagjaar 2018);
2. de 'voorfinanciering' met betrekking tot vorige aanslagjaren begrepen in de kohieren tot en met december van het jaar T;
3. de 'ontvangen bedragen' met betrekking tot vorige aanslagjaren ontvangen tot en met februari van het jaar T+1;
4. waarbij 2 en 3 verminderd worden met de in vorige begrotingsjaren aangerekende voorschotten, voorfinanciering en ontvangen bedragen.

De prognose volgens de HRF-definitie wordt niet (rechtstreeks) beïnvloed door het inkohieringsritme van de FOD Financiën en etaleert hierdoor een stabielere trend.

Het voorliggende uitvoeringsrapport is gebaseerd op de effectieve uitvoeringscijfers van de voorfinancieringen en de ontvangen bedragen tot en met december 2018 (cijfers gerapporteerd door de FOD Financiën), aangevuld met maandprognoses tot en met februari AJ+4. Onder toepassing van de HRF-definitie kunnen de netto-opcentiemen voor het begrotingsjaar 2018 op 5.875,0 miljoen euro geraamd worden.

Ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2018 is er een meerontvangst van 103,1 miljoen euro. Zie tabel 5. Hierbij dient vermeld dat in het voorliggende monitoringrapport de uitvoering van de fiscale uitgaven op 100% wordt geplaatst en de overrealisatie van de netto-opcentiemen bijgevolg volledig langs ontvangstenzijde wordt gerapporteerd. De verwachte meerontvangst wordt verklaard doordat voor het aanslagjaar 2017 de verwachte netto-opcentiemen substantieel hoger worden gemonitord dan geraamd bij de federale begrotingscontrole (2017 en) 2018, waardoor er in 2018 een substantieel hogere afrekening wordt verwacht (in totaal 171,0 miljoen euro). Zoals supra toegelicht worden in 2018 met betrekking tot aanslagjaar 2018 enkel de voorschotten aangerekend.

Tabel 4. HRF definitie netto-opcentiemen (in euro)

HRF definitie van netto opcentiemen = voorfinanciering tem december + ontvangen bedragen tem februari (euro)	In 2015	In 2016	In 2017	In 2018
M.b.t. AJ 2015	voorschotten (twaalfden) (aan 100%)	vanaf september 2016: maandelijkse afrekeningen	maandelijkse afrekeningen	maandelijkse afrekeningen
	5.601.138.495,34	222.804.647,85	23.736.447,41	3.655.401,37
M.b.t. AJ 2016		voorschotten (twaalfden) (aan 98,72%)	vanaf september 2017: maandelijkse afrekeningen	maandelijkse afrekeningen
		5.687.406.141,77	179.993.803,53	23.871.710,62
M.b.t. AJ 2017			voorschotten (twaalfden) (aan 98,72%)	vanaf september 2018: maandelijkse afrekeningen (met staart)
			5.735.015.627,06	170.960.406,51
M.b.t. AJ 2018				voorschotten (twaalfden) (aan 99,17%)
				5.676.471.071,18
TOTAAL	5.601.138.495,34	5.910.210.789,62	5.938.745.878,00	5.874.958.589,68

	= realisatiecijfers
	= realisatiecijfers aangevuld met ramingen voor de resterende maanden

De samenhang tussen bruto-opcentiemen, fiscale uitgaven en netto-opcentiemen wordt geïllustreerd in tabel 5.

Tabel 5. Bruto-opcentiemen, fiscale uitgaven en netto-opcentiemen (in euro)

HRF	Kredietsoort	Begroting HRF	Uitvoering HRF	BGU - BGA
Bruto opcentiemen	AO	7.604.701.000,00	7.707.849.589,68	103.148.589,68
Fiscale uitgaven Woon (99,17%)	VAK	1.647.245.000,00	1.647.245.000,00	0,00
	VEK	1.647.245.000,00	1.647.245.000,00	0,00
Fiscale uitgaven Werk (99,17%)	VAK	181.084.000,00	181.084.000,00	0,00
	VEK	181.084.000,00	181.084.000,00	0,00
Fiscale uitgaven Win win (99,17%)	VAK	4.562.000,00	4.562.000,00	0,00
	VEK	4.562.000,00	4.562.000,00	0,00
Netto-opcentiemen		5.771.810.000,00	5.874.958.589,68	103.148.589,68

1.3. Middelen BFW (+0,1 miljoen t.o.v. BA 2018; +0,0 miljoen t.o.v. december)

De uitvoering van de middelen uit de bijzondere financieringswet wordt in het voorliggende uitvoeringsrapport op het niveau van de begrotingsaanpassing 2018 gehandhaafd, behalve voor de winstverdeling van de Nationale Loterij en voor de dotatie dode hand waar er een kleine overrealisatie kan gerapporteerd worden (van respectievelijk +35 en +38 duizend euro).

1.4. Andere ontvangsten (-0,4 miljoen t.o.v. BA 2018; +17,2 miljoen t.o.v. december)

De overige ontvangsten op de algemene middelenbegroting vallen ongeveer 0,4 miljoen euro lager uit dan begroot. De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2018 worden hieronder kort aangehaald.

De leegstandsheffing bracht +1,7 miljoen meer op dan begroot. De ontvangsten van het Planbatenfonds en van het Vernieuwingsfonds vallen dan weer lager uit dan begroot, respectievelijk -1,7 en -1,4 miljoen.

De terugbetaling van rente bedraagt minder dan begroot, -1,8 miljoen euro. Aan dividenden (exclusief VPM en LRM) werd er 5,0 miljoen meer ontvangen dan begroot. Dit komt omdat er eind 2018 nog een dividend van T-Groep gerealiseerd werd van 4,9 miljoen.

De ontvangsten inzake het waarborgbeheer bedragen +1,9 miljoen euro meer dan begroot. Ook de ontvangsten van het Klimaatfonds eindigen hoger, +6,7 miljoen ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2018. Op het Energiefonds werden +16,1 miljoen euro meer ontvangsten aangerekend dan begroot. Deze meerontvangst was in het monitoringrapport van december 2018 nog niet voorzien.

Op het principieel recht aan jaarontvangst door ESF van Europese middelen voor de technische bijstand voor het OP 2014-2020 werd er in 2018 -4,8 miljoen euro minder ontvangen dan begroot.

De inkomsten van het Salarisfonds Onderwijs, van het Fonds Inschrijvingsgelden Kunstonderwijs en van het Bossencompensatiefonds eindigen hoger dan begroot, respectievelijk +8,7 , +4,0 en +2,5 miljoen euro.

De ontvangsten uit verkeersboetes en uit afdrachten bedragen minder dan begroot, respectievelijk -36,8 en -6,6 miljoen euro ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2018. Voor de verkeersboetes wordt enkel het bedrag van de onmiddellijke inningen weerhouden (109,0 miljoen euro). De door de FOD Financiën gecommuniceerde bedragen van de minnelijke schikkingen (4,0 miljoen) en van de boetes van veroordelingen (10,3 miljoen) worden in het voorliggende uitvoeringsrapport niet opgenomen.

1.5. Ontvangsten DAB's en rechtspersonen (+163,3 miljoen t.o.v. BA 2018; +162,3 miljoen t.o.v. december)

De ontvangsten van de DAB's en de rechtspersonen worden overgenomen uit de aangeleverde uitvoeringscijfers en vertonen een positieve afwijking t.o.v. de begrotingsaanpassing 2018 ten belope van 163,3 miljoen euro.

De ESR-ontvangsten van de DAB's eindigen 4,8 miljoen boven het cijfer van de begrotingsaanpassing 2018. Ten opzichte van de monitoring van december 2018 blijven de ESR-ontvangsten van de DAB's nagenoeg constant. Bij het Mina-fonds liggen de gerealiseerde ontvangsten onder de begrote, -1,2 miljoen. Deze minderontvangst houdt voornamelijk verband met de uitvoering van het samenwerkingsakkoord betreffende de preventie en het beheer van verpakingsafval. De ontvangsten van de DAB Catering en Schoonmaak bedragen -1,2 miljoen minder dan de begrotingsaanpassing 2018. De ontvangsten van het Fonds Inschrijvingsgelden Centra voor Volwassenenonderwijs bedragen -1,1 miljoen minder dan begroot. De ESR-ontvangsten van het Loodswezen liggen dan weer 2,4 miljoen boven het begroot bedrag. Hetzelfde geldt voor het VIF: +6,3 miljoen door hogere ontvangsten uit schadedossiers en hogere diverse ontvangsten.

De ESR-ontvangsten van de rechtspersonen blijven 158,5 miljoen boven het cijfer van de begrotingsaanpassing 2018. Ten opzichte van de monitoring van december 2018 nemen de ESR-ontvangsten toe met 161,9 miljoen euro. De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting situeren zich bij de Vlaamse Vereniging voor Ontwikkelingssamenwerking en Technische Bijstand (-3,0 miljoen), Hermesfonds (-2,5 miljoen), VEB (+31,9 miljoen), VIB (+8,9 miljoen), GO! (+22,0 miljoen), School Invest (-4,4 miljoen), U&HS (+112,7), VLIR (+3,6 miljoen), VSB (+4,8 miljoen), K&G (-3,1 miljoen), Kunsthuis Opera Vlaanderen Ballet Vlaanderen (+5,0 miljoen), VRT (+2,5 miljoen), VDAB (-25,5 miljoen), BAM (+3,0 miljoen), De Vlaamse Waterweg (-13,7 miljoen), TLH (+5,2 miljoen), De Lijn (+8,8 miljoen), OVAM (+2,7 miljoen), Vitare (+2,5 miljoen), VLM (-5,3 miljoen) en VMSW (-2,6 miljoen).

2. Uitgaven

Tabel 6. Globaal overzicht uitgaven

In mio euro	1BA 2018*	Dec	Feb	Delta BA	%	Feb vs Dec	%
<i>buffer onverwachte gebeurtenissen</i>	108,2	129,0	0,0	-108,2	-100,0%	-129,0	-100,0%
<i>indexprovisie</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0	0,0%
<i>loonmodel Onderwijs</i>	7.871,3	7.903,8	7.918,3	47,0	0,6%	14,5	0,2%
<i>School- en Studietoelagen</i>	176,0	176,0	329,2	153,1	87,0%	153,1	87,0%
<i>Kinderbijslag (incl beheersenvoloppe)</i>	3.664,9	3.650,4	3.661,1	-3,7	-0,1%	10,7	0,3%
<i>WZC incl. sociaal akkoord</i>	2.087,4	2.046,0	2.020,4	-67,1	-3,2%	-25,6	-1,3%
<i>Doelgroepkorting jongeren</i>	195,7	152,7	170,8	-24,9	-12,7%	18,0	11,8%
<i>Dienstencheques</i>	1.175,0	1.167,6	1.167,5	-7,5	-0,6%	-0,2	0,0%
<i>Renovatiepremie</i>	86,0	61,0	46,1	-39,9	-46,4%	-14,9	-24,4%
<i>Andere</i>	13.358,7	13.072,0	13.023,5	-335,1	-2,5%	-48,5	-0,4%
Uitg. Alg. Begroting	28.723,1	28.358,5	28.336,8	-386,2	-1,3%	-21,6	-0,1%
<i>VIF</i>	768,2	711,3	684,4	-83,8	-10,9%	-26,8	-3,8%
<i>Mina</i>	344,7	329,4	325,3	-19,4	-5,6%	-4,1	-1,3%
<i>Correctie MC</i>		0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0	0,0%
<i>Andere</i>	216,3	219,2	221,6	5,3	2,4%	2,4	1,1%
Uitg. DAB	1.329,2	1.259,9	1.231,3	-97,9	-7,4%	-28,6	-2,3%
<i>VDAB</i>	869,4	800,4	796,8	-72,6	-8,4%	-3,6	-0,4%
<i>Hermes</i>	526,2	462,8	453,2	-73,0	-13,9%	-9,5	-2,1%
<i>VSB</i>	845,3	820,2	819,9	-25,4	-3,0%	-0,3	0,0%
<i>Agion</i>	326,7	343,3	356,2	29,5	9,0%	12,9	3,7%
<i>BAM</i>	169,4	99,6	92,7	-76,8	-45,3%	-6,9	-6,9%
<i>De Vlaamse Waterweg</i>	408,3	396,2	390,5	-17,9	-4,4%	-5,7	-1,4%
<i>VVM-De Lijn</i>	1.260,5	1.197,6	1.200,3	-60,2	-4,8%	2,7	0,2%
<i>U&HS</i>	3.469,7	3.452,3	3.376,5	-93,1	-2,7%	-75,8	-2,2%
<i>Andere</i>	7.124,2	7.105,4	7.108,8	-15,4	-0,2%	3,4	0,0%
<i>Correctie MC</i>		0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0	0,0%
Uitg. RP	14.999,7	14.677,7	14.594,8	-404,9	-2,7%	-82,9	-0,6%
Onderbenutting Universiteiten en Hogescholen	-150,0	-150,0	0,0	150,0	-100,0%	150,0	-100,0%
Onderbenutting	-741,1			741,1		0,0	
Totaal Uitgaven	44.160,8	44.146,1	44.162,9	2,1	0,0%	16,9	0,0%

* de kredieten in de kolom 1BA2018 werden aangepast aan de door de Vlaamse regering op 26/10/2018 goedgekeurde herverdeling van de indexprovisie naar aanleiding van de overschrijding van de spilindex in augustus 2018

2.1. Algemene uitgavenbegroting

- Financien en Begroting

Op de buffer voor onverwachte gebeurtenissen van 147 miljoen euro die bij de begrotingsaanpassing 2018 werd aangelegd, werd er 129 miljoen euro aangewend : 6,9 miljoen euro voor een versnelde afrekening van de inschrijvingsgelden en werkmiddelen voor de centra voor volwassenenonderwijs (CVO), 2,6 miljoen euro voor bijkomende inburgeringstrajecten in het kader van de asielcrisis, 69,7 miljoen euro in uitvoering van de beslissing van de Vlaamse regering van 14 december 2018 (VR 2018 1412 DOC.1478/1 en DOC.1478/2, waarvan 44,2 miljoen euro voor de uitbetaling van de gewestwaarborg voor het Arkimedesfonds I in vereffening) en 49,8 miljoen euro in uitvoering van de beslissing van de Vlaamse regering van 21 december 2018 (VR 2018 2112 DOC.1668/1-4). De eenmalige uitgaven die met deze middelen worden verricht, worden aangerekend op de functionele begrotingsartikelen en komen op de individuele uitgavenlijnen bij de ministeries of geconsolideerde rechtspersonen tot uiting.

In augustus 2018 heeft er een overschrijding van de spilindex plaatsgevonden. Gelet op het feit dat de indexprovisie reeds werd herverdeeld en aangewend op de functionele begrotingsartikelen bij de betrokken beleidsdomeinen werd het krediet BA2018 in tabel 6 aangepast in een krediet na herverdeling*.

- Onderwijs en Vorming

De overbenutting op het loonmodel bij onderwijs bedraagt 47 miljoen euro wat 14,5 miljoen meer is dan de inschatting van de overbenutting door het departement onderwijs (32,5 miljoen euro) naar aanleiding van de monitoring van december.

In aanloop naar de integratie van de schooltoelagen in het Groeipakket in 2019, waarbij de toelage bij het begin van het schooljaar zal worden uitbetaald, worden de School -en Studietoelagen met ingang van het jaar 2018 aangerekend bij het begin van het schooljaar terwijl dit voorheen gespreid gedurende het schooljaar op kasbasis werd aangerekend. Gelet op deze versnelling in aanrekening moeten in het jaar 2018 niet alleen de openstaande engagementen voor de schooljaren voorafgaand aan het schooljaar 2018-2019 worden aangerekend (131,4 miljoen euro via zgn. overflow, cfr infra sub ESR-correcties) maar ook alle dossiers voor het schooljaar 2018-2019. Ingevolge deze éénmalige versnelling in aanrekening is er een kredietoverschrijding van 153,1 miljoen euro waarvan 131,4 miljoen euro -in samenspraak met het INR en het Rekenhof- esr-matig geneutraliseerd kan worden als overflow.

- Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

De uitgaven voor de gezinsbijslag (incl beheerskosten Famifed) vallen 3,7 miljoen euro lager uit dan begroot bij de 1ste begrotingsaanpassing, wat 10,7 miljoen euro meer is ten opzichte van de raming van december.

De uitgaven voor de woonzorgcentra worden door het RIZIV⁴ (federale operator) 67,1 miljoen lager ingeschat dan het krediet bij de 1ste begrotingsaanpassing. Bij de monitoring van december werd uitgegaan van een onderaanwending van het begrotingskrediet van 41,5 miljoen euro. Ten opzichte van de monitoring van december raamt het RIZIV dus 25,6 miljoen minder uitgaven.

- Werk en Sociale Economie

Voor de uitgaven door federale operatoren werd begin februari een eerste ESR-afrekening ontvangen.

Deze uitgaven liggen 10 miljoen hoger dan geraamd in het monitoringrapport van december, maar 25,9 miljoen lager dan voorzien bij de begrotingsaanpassing 2018. De grootste verschillen situeren zich bij de doelgroepverminderingen, waarvoor op basis van de informatie van de RSZ een onderbenutting van 15,4 miljoen wordt verwacht, hoewel de gerapporteerde uitgaven 20,8 miljoen hoger liggen dan geraamd in het monitoringrapport van december. De belangrijkste wijzigingen situeren zich bij de hervormde doelgroepverminderingen voor ouderen (18,1 miljoen hoger dan geraamd bij de begrotingsaanpassing 2018; 1 miljoen hoger dan geraamd in het monitoringrapport van december) en jongeren (24,9 miljoen lager dan geraamd bij de begrotingsaanpassing 2018, maar 18 miljoen hoger dan geraamd in het monitoringrapport van december).

Voor de dienstencheques blijft de onderbenutting behouden op 7,5 miljoen euro. Dit bedrag was reeds gekend bij de monitoring van december, gezien dit is gebaseerd op de facturen die tussen 1 oktober 2017 en 30 september 2018 werden ontvangen. De in deze periode aangekochte en gefactureerde dienstencheques bepalen immers de ESR-aanrekenbare uitgave voor Vlaanderen in 2018, rekening houdend met een doorlooptijd van de facturen van 3 maanden.

- Mobiliteit en Openbare Werken

In vergelijking met de monitoring van december liggen bij MOW de uitgaven ongeveer 36 miljoen lager dan voorzien. Dit is voornamelijk te wijten aan lagere betalingen in het kader van de onderhoudsbaggerwerken (sterk afhankelijk van weersomstandigheden), het verkeersveiligheidsfonds en de provisie kilometerheffing. Die laatste zullen in 2019 immers ingezet worden in het kader van onder andere de werken aan het viaduct van Vilvoorde, conform de beslissing van de Vlaamse Regering van 21 december 2018.

- Omgeving

Op de renovatiepremie is er – in afwachting van een aanpassing van de regelgeving waarbij de renovatiepremie en de VAP-premie zullen worden geïntegreerd – een onderbenutting van 39,9 miljoen euro, wat 14,9 miljoen euro meer is dan verwacht bij de monitoring van december.

2.2. DAB's

⁴ Er werd de voorbije jaren vastgesteld dat het Riziv en Vlaanderen een andere invulling geven aan de notie vastgesteld recht. Het Riziv hanteert de datum van het document N (indiening factuur verzorgingsinstellingen bij de mutualiteit) terwijl Vlaanderen het ESR-aanrekeningsmoment voor sociale prestaties in natura (=verblijf van de oudere in het woonzorgcentrum) hanteert. Hierdoor lopen de aanrekenbare uitgaven volgens de Riziv benadering 3 maanden achter op de realiteit.

De uitgaven van de DAB's liggen 97,7 miljoen euro lager dan begroot bij de eerste begrotingsaanpassing en 28,6 miljoen euro lager ten opzichte van de raming van december. De grootste afwijking ten opzichte van BA18 situeert zich bij het VIF (-83,8 miljoen euro) en Mina (- 19,4 miljoen euro).

Bij het VIF situeert de onderbenutting zich op de investeringsbudgetten voor doorstroming, onderhoud en waterbeheersingswerken aan de kust waar de betalingen achterblijven t.o.v. de inschatting ten tijde van de begrotingsaanpassing 2018.

Bij het Mina situeert het overschot zich vooral (8 miljoen euro) op de subsidiedossiers voor de lokale besturen (betaalkalender).

2.3. Rechtspersonen

De uitgaven van de rechtspersonen liggen 254,9 miljoen euro onder het niveau van de 1ste begrotingsaanpassing. Ten opzichte van de monitoringnota van december liggen ze 67,1 miljoen euro hoger.

Belangrijke positieve afwijkingen t.o.v. de bijdrage tot het bij de begrotingsaanpassing 2018 voorziene vorderingensaldo situeren zich bij de VDAB (-72,6), het Fonds voor Flankerend Economisch en Innovatiebeleid (-73), VSB (-25,4), BAM (-76,8) de Vlaamse Waterweg (-17,9) en De Lijn (-60,2) terwijl er bij Agion sprake is van een negatieve afwijking (+29,5).

Bij de VDAB is er een afwijking van 72,6 miljoen euro. Hier staan voor wijkwerken ook lagere inkomsten tegenover (daar de maatregel pas dit jaar is opgestart) waardoor de positieve afwijking t.o.v. het vorderingensaldo op 47,1 miljoen euro geraamd wordt. De onderbenutting situeert zich bij de uitgaven 6de staatshervorming (14 miljoen op de activering van leefloners), 13 miljoen euro bij uitbestedingen/diverse tenders en ongeveer 20 miljoen euro op ICT-gerelateerde investeringsprojecten.

Bij het Hermes is de onderbenutting te wijten aan enkele programma's (clusterwerking, bedrijventerreinen,...) waar de betalingen achterblijven t.o.v. de verwachtingen.

Bij het agentschap Vlaamse Sociale Bescherming (VSB) zijn er minderuitgaven op het luik zorgverzekering en Tegemoetkoming Hulp aan Bejaarden.

Bij de BAM zit de grootste afwijking (50,5 miljoen euro) op de hoofdwerven Linkeroever. De werken zullen pas ten volle op dreef zijn begin 2019. Bij de aftoetsing aan de begrotingsdoelstelling zullen dan ook slechts de effectief gerealiseerde uitgaven (of 10,3 miljoen euro) geneutraliseerd worden.

De afwijking bij De Lijn wordt in grote mate veroorzaakt door een onderaanwending op het investeringsbudget door een langere betaalkalender.

Agion werd geconfronteerd met een niet te voorspellen toevloed van betalingsaanvragen wat resulteert in een kredietoverschrijding van 29,5 miljoen euro.

De Hogescholen en Universiteiten hebben naar aanleiding van deze monitoringoefening een update van hun begrotingsuitvoering gemaakt en dit resulteert in een verwachte onderbenutting van 53,4 miljoen euro ten opzichte van de bij de begrotingsaanpassing 2018 ingeschreven toelage (om de impact op het vorderingensaldo gelijk te stellen aan de toelagen aan de U&HS werd bij BA 18 een correctie toegepast van 150 miljoen euro ten opzichte van de

begroting(en) van de hogescholen en universiteiten). In termen van vorderingensaldo is de verwachte uitvoering bij de U&HS dus 203,4 miljoen euro beter in vergelijking met de ingediende begroting.

3. ESR-correcties

Tabel 7. Overzicht ESR correcties

In mio euro	1BA 2018	Dec	Feb	Delta BA	%	Feb vs Dec	%
<i>DBFM SvM</i>	-4,1	-4,1	-4,1	0,0	0,6%	0,0	0,1%
<i>Sluis Terneuzen</i>	-24,1	-13,9	-13,9	10,2	-42,3%	0,0	0,0%
<i>Ziekenhuisinfrastructuur A1/A3</i>	279,7	303,2	296,3	16,6	5,9%	-6,9	-2,3%
<i>effect niet aangevraagde provisionele bedragen A1/A3</i>	-40,0	0,0	0,0	40,0	-100,0%	0,0	0,0%
<i>Correctie rapport RH</i>	0,0	-16,0	-16,0	-16,0	0,0%	0,0	0,0%
<i>Overflow studietoelagen</i>	0,0	0,0	131,4	131,4	0,0%	131,4	0,0%
<i>andere</i>	110,4	110,9	105,7	-4,8	-4,3%	-5,2	-4,7%
ESR correcties	321,9	380,0	499,3	177,4	55,1%	119,3	31,4%

Ten aanzien van de begrotingsaanpassing 2018 hebben de ESR correcties een positieve impact van 177,4 miljoen euro. De afwijking is te verklaren door 4 belangrijke bewegingen.

Op basis van de geactualiseerde budgettabellen voor de Vlaams Nederlandse Scheldec commissie zou er in 2018 een Vlaamse bijdrage in de uitgaven voor de Sluis Terneuzen voorzien worden van 73,4 miljoen euro. Dit betekent een ESR-correctie van 13,9 miljoen euro en dus 10,2 miljoen beter dan voorzien bij BA18.

De positieve bijstelling bij de ziekenhuisinfrastructuur is voornamelijk gerelateerd aan de brief van de FOD VG van 4 april 2018 met betrekking tot een zgn. C2 correctie met een positieve ESR-impact van 27,6 miljoen euro. Per saldo verbetert de ESR correctie met 16,6 miljoen euro omdat er bij VIPA minder A1/A3 kasuitgaven worden geboekt waar voor het niet ESR-aanrekenbaar gedeelte (= component aflossing kapitaal) een esr-correctie wordt ingeschreven. Lagere uitgaven betekenen derhalve een lagere ESR-correctie.

De voorbije jaren werden er in het Budget Financiële Middelen (BFM) geen herzieningen meer opgenomen voor investeringsuitgaven m.b.t. A1/A3 ziekenhuisinfrastructuur, die reeds voor de bevoegdheidsoverdracht in het kader van de zesde staatshervorming gerealiseerd werden (de zogenaamde niet aangevraagde provisionele bedragen). Gelet op deze vaststelling wordt er geen uitgave (40 miljoen euro) meer voorzien voor 'niet aangevraagde provisionele bedragen'. Logischerwijs wordt er ook niets meer geneutraliseerd voor de aftoetsing aan de begrotingsdoelstelling (cfr infra).

In haar rekeningenrapport 2017 heeft het Rekenhof een aantal opmerkingen gemaakt over enerzijds de jaarafgrenzing of de aanrekening van de uitgaven op het correcte uitvoeringsjaar en anderzijds de aanrekening van de stortingen aan de organismen voor de financiering van de 2de pensioenpijler. In functie hiervan worden de reeds in 2017 gestorte bijdragen resp. in 2018 gestorte bijdrage in de pensioenfondsen van de VRT, De Lijn en resp. het Vlaamse pensioenfonds via een negatieve ESR-correctie van 4 miljoen euro toegewezen aan het jaar van de prestaties. Voor de jaarafgrenzing van de inkomensoverdrachten wordt de impact van de correcte ESR-aanrekening geschat op 12 miljoen euro en wordt hiervoor een (negatieve) ESR-correctie ingeschreven.

In aanloop naar de integratie van de schooltoelagen in het Groeipakket in 2019 worden de School- en Studietoelagen met ingang van het jaar 2018 aangerekend bij het begin van het schooljaar terwijl dit voorheen gespreid gedurende het schooljaar op kasbasis werd aangerekend. Gelet op deze versnelling in aanrekening moet er in het jaar 2018 niet alleen alle dossiers voor het schooljaar 2018-2019 worden aangerekend maar ook (met toepassing van de oude aanrekeningsregels) de openstaande engagementen voor de schooljaren voorafgaand aan het schooljaar 2018-2019. Deze openstaande engagementen bedragen 131,4 miljoen euro en kunnen - in samenspraak met het INR en het Rekenhof - ESR-matig geneutraliseerd worden als overflow.

4. Correcties voor aftoetsing aan de begrotingsdoelstellingen

Tabel 8. Overzicht correcties voor aftoetsing begrotingsdoestelling

In mio euro	1BA 2018	Dec	Feb	Delta BA	%
Bouwkost Oosterweel (incl. rente)	76,4	6,3	10,3	-66,2	-87%
Schuldovername Gemeenten	96,7	95,3	95,3	-1,4	-1%
A1/A3 (niet aangevraagde provisionele bedragen m.b.t. investeringen vóór 2016)	40,0	-	-	-40,0	-100%
Afrekening 2018	1.005,1	1.005,1	1.005,1	-	0%
Correcties voor aftoetsing begrotingdoestelling	1.218,2	1.106,7	1.110,6	-107,5	-8,8%

In de aftoetsing van het vorderingensaldo aan de begrotingsdoestelling worden 4 elementen buiten beschouwing gehouden.⁵

Bij de BAM wordt de uitgaven (10,3 miljoen euro) met betrekking tot de hoofdwerken Linkeroever geneutraliseerd bij de aftoetsing aan de begrotingsdoestelling. Deze bedragen 66,4 miljoen euro minder dan geraamd bij de begrotingsaanpassing 2018.

Voor de schuldovername gemeenten wordt er 1,4 miljoen minder uitgaven verwacht ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2018.

De voorbije jaren werden er in het Budget Financiële Middelen (BFM) geen herzieningen meer opgenomen voor niet aangevraagde provisionele bedragen en wordt er derhalve geen uitgave (40 miljoen euro) meer verwacht voor 'niet aangevraagde provisionele bedragen'. Logischerwijs wordt deze uitgave dan ook niet meer geneutraliseerd voor de aftoetsing aan de begrotingsdoestelling.

De afrekening BFW blijft tot slot constant t.o.v. de BA 2018.

⁵ https://fin.login.kanooh.be/sites/default/files/atoms/files/2018_BO_Algemene_toelichting_0.pdf, blz 72